

Lehdistötiedote

Luxemburg, 15. lokakuuta 2019

EU:n tarkastajat vahvistavat EU:n virastojen tilit mutta kehottavat toimiin varainhoidon parantamiseksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin vahvisti kaikkien EU:n 41:n viraston tilit varainhoitovuodelta 2018 luotettaviksi ja sai vahvistuksen aiempina vuosina raportoiduille myönteisille tuloksille. Tänä päivänä julkaistussa tämän vuoden vuosikertomuksessa annetaan myös puhtaat paperit kaikille virastoille tulojen ja menojen osalta – lukuun ottamatta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa (EASO), jonka maksuissa ilmeni edelleen ongelmia. Virastojen olisi kuitenkin edelleen parannettava varainhoitoaan monilta osin, jotta sääntöjä noudatettaisiin täysimääräisesti ja rahalle saataisiin paras mahdollinen vastine. Erityisesti olisi parannettava julkisten hankintamenettelyjen järjestämistapaa.

EU:n virastot suorittavat erityisiä teknisiä, tieteellisiä tai hallinnollisia tehtäviä ja auttavat näin EU:n toimielimiä, kun nämä suunnittelevat ja toteuttavat toimintapolitiikkoja esimerkiksi terveyden, turvallisuuden, vapauden ja oikeuden aloilla. Virastot sijaitsevat EU:n eri jäsenvaltioissa ja niissä työskentelee noin 11 400 henkeä – viidennes kaikesta EU:n palveluksessa olevasta henkilöstöstä. Virastojen vuoden 2018 talousarvion kokonaismäärä oli 4,2 miljardia euroa (20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017). Määrä on osuudeltaan noin 2,9 prosenttia EU:n koko yleisestä talousarviosta.

“EU:n virastot ovat olennainen osa EU:n rakennetta ja vuotuisessa tarkastuksessamme käymme läpi niiden varainhoidon tilan,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Rimantas Šadžius. “Vuoden 2018 osalta annamme puhtaat paperit kaikille virastoille yhtä lukuun ottamatta. Useimmissa virastoissa on kuitenkin edelleen aihetta parannuksiin, ja kehotammekin ryhtymään toimiin, joilla voidaan korjata varainhoidon puutteet etenkin julkisten hankintojen alalla.”

Tarkastajat antoivat puhtaan lausunnon kaikkien tarkastettujen 41 viraston vuoden 2018 tilinpäätöksestä: virastot esittävät taloudellisen asemansa, toimien tulokset sekä rahavirrat kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Lisäksi tarkastajat antoivat puhtaan lausunnon virastojen tulo- ja menotapahtumien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) lukuun

Lehdistötiedotteessa esitetään EU:n virastoja koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ottamatta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa (EASO), jolle se antoi maksujen osalta varauksen sisältävän lausunnon (kielteisen lausunnon sijaan).

EASO tukee jäsenvaltioita – nykyisin lähinnä Italiaa ja Kreikkaa – muuttoliikekriisin hoitamisessa. Se on ryhtynyt konkreettisiin ja myönteisiin toimiin hallintojärjestelmänsä parantamiseksi. Tarkastajat kuitenkin havaitsivat jälleen sääntöjenvastaisuuksia keskeisessä hankintamenettelyssä, jonka virasto toteutti vuonna 2018. Tämä osoittaa, että korjaavat toimenpiteet eivät ole vielä tehonneet täysimääräisesti. EASOn henkilöstötilanne, ja erityisesti avoimena olevat hallinto-osaston johtotason toimet, herättävät myös erityistä huolta. Lisäksi EASO siirsi ydintoimintojaan talouden toimijoille, koska jäsenvaltiot eivät lähettäneet riittävää määrää asiantuntijoita. Ydintoimintoja siirrettiin niin paljon, että EASOsta tuli kriittisessä määrin riippuvainen kyseisistä talouden toimijoista. Tämä on aiheuttanut viraston toiminnan jatkuvuuteen kohdistuvan pysyvän riskin herkällä osa-alueella, jolla on keskeinen merkitys pyrittäessä hallitsemaan Eurooppaan suuntautuvia muuttovirtoja vaikuttavalla tavalla.

Tarkastajat varoittavat, että Yhdistyneen kuningaskunnan EU-ero saattaa pienentää aiemmin Lontoossa sijainneiden Euroopan lääkeviraston (EMA) ja Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) tuloja, samoin kuin vakuutusten ja eläkkeiden valvonnan alalla toimivan Euroopan vakuutus- ja lisälääkeviranomaisen (EIOPA) ja arvopaperimarkkinoiden alalla toimivan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) tuloja. Lisäksi tarkastajat painottavat, että Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) tarkastukset, jotka koskevat yhteistyökumppanimaiden kanssa tehtyjä rahoitussopimuksia, eivät vielä ole täysimääräisessä käytössä. ESMAn ja Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) tapauksessa tarkastajat tuovat esiin, kuinka tärkeää on, että maksulaskelmat perustuisivat oikeisiin tietoihin.

Julkiset hankinnat kuuluvat edelleen virhealtteimpiin aloihin virastojen varainhoidossa. Tarkastaja havaitsivat useita puutteita, joissa oli kyse muun muassa epätarkoituksenmukaisten ratkaisuperusteiden käytöstä, epätavallisen alhaisten tarjousten hyväksymisestä sekä siitä, että käytettiin neuvottelumenettelyä kilpailua lisäävien menettelyjen sijaan.

Tarkastajat kannustavat virastoja hyödyntämään yhteisiä hankintamenettelyjä, sillä niiden avulla voidaan lisätä tehokkuutta ja saada aikaan mittakaavaetuja. Samaan aikaan he neuvovat virastoja käyttämään sellaisia puitesopimuksia, jotka ovat riittävän yksityiskohtaisia reilun kilpailun varmistamisen kannalta. Tarkastajat varoittavat myös, että on tärkeää välttää liiallista riippuvaisuutta toimeksisaajista, konsulteista ja väliaikaisista työntekijöistä, joilla joissakin virastoissa saatetaan kompensoida oman, henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön puutetta. He painottavat lisäksi, että virastojen olisi tällaista henkilöstöä käyttäessään kiinnitettävä huomiota kustannustehokkuuteen ja lakisääteisiin vaatimuksiin.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskohteena olevien virastojen määrä on kasvanut vuosien mittaan. Vuonna 2019 tarkastettavia virastoja oli 43, mukaan lukien kaksi perustamisvaiheessa olevaa virastoa, joita ei vielä käsitellä tässä kertomuksessa: Euroopan syyttäjänvirasto ja Euroopan työviranomaisen.

Useimmat virastot eivät pane täytäntöön suuria meno-ohjelmia vaan hoitavat luonteeltaan teknisiä tai sääntelyyn liittyviä tehtäviä. Suurin osa virastoista saa lähes koko rahoituksensa EU:n talousarviosta, ja Euroopan parlamentti hyväksyy vuosittain niiden tilit. Poikkeuksen tähän muodostavat Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO), yhteisön kasvilajikevirasto

(CPVO) ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB), jotka ovat omarahoitteisia ja raportoivat omalle hallintoneuvostolleen.

Yhteenveto EU:n virastojen tarkastuksesta vuodelta 2018 sekä varsinainen EU:n virastoja koskeva vuoden 2018 vuosikertomus, jossa esitetään virastokohtaiset tiedot, ovat saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä. Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee tutkimusalan yhteisyrityksiä koskevan vuosikertomuksensa marraskuussa.